

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

Årg. XI Nr. 6

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN 11 FEBRUARI 1903

Löp. Nr 558

KRONIKA.

för CANADA af
C.

Gamla Finland tiger och lider under enväldshärskares och hans muttagande tjänstemans godtyckliga och olagliga tvångsåtgärder, och de genom löftesbrott stiftade s. k. lagar, som blifvit detta tappra, adla, rättänkande och gudfruktiga folk påtvingat, med till hjälp af fosterlandsförrädare och lycksökare. Men det har visats om och om igen, att historien upprepar sig sjelf, och ve, då det nu så, mäktiga Ryssland. Skakadt af inre oroligheter och det allt mer tilltagande missnöjet, och fruktande för krig med en eller flere af stormakterna, söker dock denne mångarmade hydra att på svagare nationers bekostnad utsträcka sin makt och föröka sitt landområde. Den dag skall dock komma, då denna massa af olika nationer och människor, som genom tvång, smicker och löften af de maktägande, sammanlänkats till ett helt, den nuvarande ryska jätten, ja, den d g skall komma då denne jättekoloss, hvars makt så småningom undergräfs af edsbrott och orättvisor, kommer att nedstörta och i sitt fall krossa förtryckarne, medan ur dess ruiner må uppväxa en massa småriken, som om de förenade sig till ett helt, enligt sin amerikanska systems föredöme, snart skulle utgöra ett fritt folk istället för en massa slafvar under enväldsjättens förtryck.

Alla hafva väl läst eller hört om talas de Humbertska miljon bedrägerierna i Frankrike, men dess egentliga början torde dock vara obekant för de flesta. Mme. Humberts fader, M. Daurignac, hade en gammal kista som han alltid höll låst, och i hvilken inget någonsin hade fått så mycket som sett en gång. Han påstod att den innehöll dyrbara dokumenter som vid hans död voro värda stora summor. Therese Daurignac utspredde som sanning, denna af fadren inbillade rikedom, och använde den som lockbete för att få hennes mans föräldrar att gifva sitt samtycke till deras giftermål. Djerf genom sitt första lyckade försök och sin svärfaders utnämning till justitieminister, började hon de Crowfordska bedrägerierna för hvilka hela familjen nu är arresterad, en svindel som uppspäck i millioner.

Jim Hill president för Northern Security Co. har i New York förespätt en snart förestående finansiell kris i Förenta Staterna, förorsakad af den nu pågående och allt mer tilltagande arbetarrörelsen. Se här en smakbit på denne herrs profetia: "Lika fullt, som lackföreningarna ha dödat det industriella England, så skola de äfven förorsaka ett ödesdigert finansiellt tillbakagående i F. S. och landet närmast sig mer och mer denna kris. Den kanske träffar oss redan nästa år, kanske ej förr än "president året", men komma måste den. Huru fort vi

kunnvrep oss efter denna kris beror helt och hållet på hvem som är i spetsen för styrelsen när kraschen kommer." Mr Hill är naturligtvis rädd för att den pågående antitrust rörelsen skall genom kongressen taga form af lag. Men han är inte den enda. Rockefeller har telegraferat till ej mindre än sex senatorer bönfallande att all dylik lag må motarbetas. Dessa herrar glömma att just genom arbetarrörelsen i England har, för åratals tillbaka, en spridning af ko-operativ industriell verksamhet pågått och stigit till sådan grad att den nu innefattar hundratals millioner dollar i sin omsättning samt gifvit millioner af Englands arbetare en oberoende om ock enkel existens, istället för att arbeta för andra och för sin existens och sitt arbete vara beroende af arbetsgifvarens godtycke. I F. S. har på de sednare åren, litet hvarstans dylika industriella ko-operativa föreningar uppstått och med deras spridning narma vi oss alltmer den tidpunkt då vinsten på arbetet ej längre skall öka den enskildes millioner utan sprida ett måttligt oberoende bland den arbetande befolkningen.

Venezuelas president tycks utveckla en ovanlig arbetskraft och synes alldeles närvarande. Ett telegram från Caracas upplysos att hans trupper intagit staden Guatier och nu marchera på Rio Chico, och äfven personer, kända för sina revolutionära tendenser, erkänna nu att Castro är herre öfver situationen. Englands anspråk har varit sådana att de, i sin helhet kunnat antagas af Mr Bowen då deremot tyskarne fortsatta med bräket så att en öfverenskommelse om en hänvisning till Haag domstolen ej ännu har kommit till stånd.

Medlemmar af Brittiska underhuset tyckes vara öfvertygade om att den Macedoniska krisen är öfverhängande och kan, om ej England med kraft trader emellan, frambringa ett europeiskt krig, hvars utgång och omfattning ingen kan förutse. Turkiet har beordrat mobiliseringen af en arme på 240,000 man, mest bestående af de mot kristendomen fiendliga raserna från Asien, för att dermed invärka på Mæcedonien. Man fruktar för nya förfölser af de kristna.

Om förfrågaren från Nya Stockholm skulle vid något tillfälle besöka Winnipeg skall det vara sårdeles kart få personligen visa honom hvem kronikören är. Val kommen! Men till dess får han förbli helt rött och slätt. C.

Kronikan jag sluta må!
Har du sett vår nödhjulslista?
Om ditt namn ej finns derpå,
Blif ej bland de sista,
Som tar af sitt öfverflöd
För att lindra Norrlands nöd.
Kan du icke gifva stort,
Låt det dig ej alls förhindra.
Har du gjort hvad som du bort
Norrlands nöd att lindra?
Vet att många backar små
Sammanflutna, bli en å.

Silfver, guld och kopparslång;
Allt har samma stora värde
In för God! Vet det är sannt
Hvad i skol'n du lärde.
Enkans skärf och gifver bröd,
Hjelper lindra Norrlands nöd.

Från Svensk-Norska Konsulatet.

Quebec den 6 Februari 1903.

Herr Redaktör,

Härmed har jag äran öfversända \$ 1.00, prenumerationspriset å tidningen "Canada", önskan de all framgång åt tidningen, som utgör det enda synliga föreningsbandet mellan svenskarne i de vitt skilda trakterna af deras nya hemland.

Det är med sann tillfredsställelse jag sett, att det går våra landsmän väl har ut samt att, medan detta land varit gynnadt med en rik skörd, de ej förgått de bönder i det gamla kända fosterlandet, hvilka fått så hårdt tida af förra årets missväxt i Norrland. Jag skall med intresse i eder tidning läsa redovisningslistorna och skall i sin tid motlaga beaktat meddelande om hvilka mest verkligt till det goda ändamålet.

Mottag, Herr Redaktör, försäkran om min tillkänliga hälsning
Richard Bugge.

JARNAVGSOLYCKA.

Det österut gående expresse-tåget på C. P. R. hoppade i måndags ut spåret vid Greenville junction, Mo., hvarvid lokomotivet söndersplittades af flera vagnar af ett på ett sidospår stående godståg. Lokomotivören Beaten samt eldaren Otebe blevo svårt skadade.

Canada-Nyheter.

Vid det möte, som af Inter-Western Pacific Exhibition Company för någon tid sedan afhölls i Calgary, besluts att den årliga sommar utställningen skulle ähållas från den 30 juni till den 3 juli. Sedermera har dock inhäntats att detta är samma tid som utsatts för Edmonton utställningen, hvarför ett nytt möte ble kallat. På detta möte som hölls lördagen den 31 jan besluts att förändra utställningsdagarna för Calgary till den 7de 8de 9de och 10de juli.

Immigrationsströmmen. Commissionär Preston, nu i London, har uppmärksam på förvarande myndigheter att på förhand, så mycket som möjligt, söka årrängera för transporter af emigrantmassorna som nu hitkomma i mångdubbladt antal, så att ej stagnation i de östra staterna må hindra dem att utan dröjsmal komma till sina blivande hem i Nordvestern.

Spårvagnsstrjken i Montreal har slutat med att bolaget erkänt unionen och bifallit de strjksandens fordringar.

Eldsvåda. Roberts Fair och A. W. Cressmans herrekipersaffär i Peterboro, Ont., blevo den 8 dennes skadade till ett belopp af mellan 50 och 60 tusen dollars.

Dödsorsaken till de tre i Laurier, Man., aflidne barnen, och hvars död vi i förra numret af tidningen omnämnde, har nu uttröts. Det befanns att modern, Mrs. Monsette, hade gått till en granne för att

hjelpa till med tvätt, dervid lammnande de små att laga sin egen mat. De kokade bonor och räskade dervid använda Gilletts koncentrerade lut med den olyckliga påföljd att de dogo af strupförslämning.

Under försök att försvara sin förolämpade hustru, blef Louis Goldsmith har om dagen öfverfallen af Walter Romarie, hvilken sköt flera revolverskott på honom. Tre af dessa träffade, ett i hufvudet och två i underlifvet, Goldsmith afled i går.

C. P. R:s senaste halvårs rapport visa att bolagets affär äro i hög grad blomstrande. \$3,202,901 utdelades i dividend. Inkomsterna öfverstege med 5 1/2 millioner dollars den föregående perioden.

Bolaget har inlämnat ansökan att utvalja de återstående 3 millioner acre land, som kvarstå på den stora landgranten af år 1881. Det önskar få 2 1/2 millioner i de torra bälten mellan Calgary och Medicine Hat för irrigation och resten i Manitoba och Nordvestraserven.

Olycks handling o. självmordsförsök. En bromsare, Eddie McInnis vid Sydney—Louisburg järnvägen skulle i går, i Glace Bay, N. S., springa framför lokomotivet för att öppna en vev, då han råka de att snalva och föll framför lokomotivet som krossade honom till döds. Af denna olycks handling kunde en annan bromsare, Fred Boutellier, sig så öfvermodigt han förklarade sig kunna dö på samma sätt, och dermed sprang han ned från det i gång varande lokomotivet och kastade sig framför detsamma. Lokomotivföhraren lyckades dock stanna när han var alldeles inpå, den sinnesstörvrande mannen arresterades.

Från utlandet.

Förenta Staterna. En okänd skurk tilltvångade sig härom dagen inträde i telegrafstationen vid Wallon stationen nära Monongahela, Pa., och öfverfull den tjänstgörande telegrafisten Mrs. Wilson, som var tillfälligt var ensam. Hon försvarade sig och sårade bolven med ett revolver skott. Då blef han alldeles vild, och slog henne nästan sanalis samt sökte bröna henne till döds genom att pressa hennes hufvud in i kaminen. Ett ankommande frakttåg skrämd dock ridningen på flykten så han ej han fullbordat sitt hemska dåd.

Dödad vid byggningsras. Under ritningsarbetet af tegelbyggnaden i hörnet af William st. och Filmore ave, Buffalo, N. Y., nedrasade den och dödade de vid fem personer samt skadade flera andra.

Stackars unge Mr Rockefeller, John D. Rockefeller jr. är känd för att äga en förmögenhet af \$400,000 men hans till taxeringsnämnden ingifna uppgift visar endast \$30,000. Dock förklarar han sig villig betala skatt på \$50,000. Va inte de "nästa".

En ny hangbro kommer att sträckas öfver East River vid Hell Gate i New York. Kostnadsförslaget belöper sig till \$8,000,000.

England. Konung Edward af nu fullt återställt.

— Regeringen har beslutat reducera irlandarnes medlemsantal i underhuset.

— En hastighet af åttio två mil i timmen har åstadkommits af Midland järnvagens nya Compound lokomotiv, säger en dispatch från London.

Söderhafsoarne. Öfver 1,000 människor förolyckade. Söderhafsoarne besiktades nyligen af en förfärlig olycka, i det en tidväg af jättstora dimensioner, ytterligare förstärkt af en orkan, som rasade med förfärlig styrka, öfversvämmade ögruppen. Den 13 jan. började förstörelsen. Stormen hade rasat i flera dagar men mellan den 14 och 15 hade den nått sin höj

Öfver 80 öar hemsöktes och af de tusentals förolyckade voro nästan alla infödingar. De öfverlevande hade räddat sig genom att klättra upp i de stora palmträden som här ofta uppnå en höjd af 100 fot. Öarne ligga endast omkring tjugo fot öfver hafsytan och äro ej omgifna af några korallref, hvarför vågorna här hade fritt spel. Också voro ej alenast landet utan till och med de lägre palmkogarna öfverskjölja af vågorna. De öfverlevande äro beröfvade allt och lida stor nöd.

Perfiska, utgör hufvudnäringen på dessa öar och 200 ton af perlemor, till ett värde af \$1,800 per ton, ginga förlorade förutom tusentals ton af rökade kokonitkorn.

Finland. Helsingfors den 10 Feb. I alla små städer och byar hålles möten, som de ryska agenterna ej lyckats stoppa, och vid hvilka finnarne förplikta sig, i trots af zarens befallningar, att motsätta sig och ignorera den ryska konskriptionslagen.

Ryssland. Af ett telegram från St. Petersburg till London framgår att officerarne vid den ryska reservarmeen blifvit återkallade till sina respektiva regementen för att vara fardiga att inom 24 timmar utrycka, när mobiliseringsorder gifves.

WINNIPEG.

Ett snyggt "hotell". En kines med det vältjudande namnet Wing Lee och med ett s. k. baby uttryck i ansiktet stod härom dagen för domaren Baker, anklagad för att han ej använde tvål och borste i tillräcklig mängd och ofta nog. Han har ett "hotell" i 310 Banatyne ave. Vid helseinspektörens besök derstades, en dag förhuden vecka, fann han omkring tjugo af det "grissvansade broderskapet" tillhöriga, kina- ynglingar der inhyrda. På ett bord syntes åtskilliga af dessa flathufvade pipor så väl bekanta för opiumlastens offer. Platsen var uppfyllt af en vanjelig stank af "Joss" stick, opium och—snusk. Domaren förklarade kinesen genom tolk, att det var så "fasligt ondt om vatten", men det hjälpte inte. Konstapeln tog Mr Wing i vingbenet och tog honom öfver till sekreteraren hvarst han fick tillfredsställa justitia med \$10. På hemvägen hordes Wing utropa till en bekant på sitt melodiska språk. "Tank så mycket tval jag kunde ha fått för di pengarna." "Ja, och opium sen," sa den andra.